

PRŮBĚŽNÁ ZPRÁVA ke smlouvě č. DOT/54/12/013972/2018

Název projektu: **Obnova kavylové stepi v NPP Cikánka I**

Č. smlouvy: **DOT/54/12/013972/2018**

Organizace: **ZO ČSOP Ekologická servisní organizace**

Řešitel projektu: **Bc. Martina Skohoutilová**

LOKALIZACE A OBSAHU PROJEKTU

Projekt je umístěn do lokality národní přírodní památky Cikánka I. Konkrétně je umístěn na pozemku 2838/4 v k. ú. Radotín, jehož vlastníkem je Česká republika, příslušná hospodařit s majetkem státu je Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky, Kaplanova 1931/1, Chodov, 14800 Praha 4. Jedná se o území na plochem vápencovém hřbetu severně od osady Cikánka v Radotínském údolí a od vápencového lomu Cikánka.

Zároveň je lokalita součástí přírodního parku Radotínsko-Chuchelský háj, který vznikl jako oblast klidu dle vyhlášky hlavního města Prahy č. 8/1990, o zřízení oblastí klidu v hlavním městě Praze a vyhlášení stavební uzávěry pro tyto oblasti. Oblast klidu byla následně prohlášena přírodním parkem dle paragrafu 90 zákona 114/1992 Sb.

Bohužel po upuštění od tradičního způsobu obhospodařování začala tato cenná společenstva postupně degradovat vlivem hromadění biomasy a postupující sukcese směrem k vyššímu zastoupení expanzivních druhů, především válečky prapořité (*Brachypodium pinnatum*) a sveřepu vzpřímeného (*Bromus erectus*), a na hůře dostupných místech bohužel i třtiny křovištní (*Calamagrotis epigejos*) a ovsíku vyvýšeného (*Arrhenatherum elatior*), jejichž šíření, podporované i zvýšenou atmosférickou depozicí dusíku, je z ochrannářského hlediska maximálně nežádoucí. Tyto expanzivní druhy odtud rychle vytlačují jak kostřavu waleskou (*Festuca valesiaca*), tak i oba druhy kavylů, jak vzácnější kavyl Ivanův (*Stipa pennata*), který zde tvořil rozsáhlé porosty, tak i běžnější kavyl vláskový (*Stipa capillata*), ale zároveň i veškeré další hodnotnější druhy rostlin jako dobromysl (*Origanum vulgare*), chrpu čekánek (*Centaurea jacea*), hvozdík kartouzek (*Dianthus cartosianorum*), krvavec menší (*Sanguisorba minor*), úročník bolhoj (*Anthyllis vulneraria*), vičenec písečný (*Onobrychis arenaria*), hlaváče (*Scabiosa* sp.), mateřídoušku panonskou (*Thymus pannonicus*), piplu osmahlou (*Nonea pulla*), ale i některé silně ohrožené druhy jako modřenec tenkokvětý (*Muscari tenuiflorum*), modřenec chocholatý (*Muscari comosum*), bělozářka liliovitá (*Anthericum liliago*), oman srstnatý (*Inula hirta*), sesel sivý (*Seselium seum*), či kriticky ohrožený devaterník šedý (*Helianthemum canum*). Prakticky všechny tyto druhy, které se zde dříve běžně vyskytovaly, zde momentálně živoří v nepatrných zbytkových populacích, a některé z nich již možná zcela vymizely.

Navíc se v řadě případů jedná o živné rostliny ohrožených druhů hmyzu. To platí zejména pro kriticky ohroženého modráška východního (mateřídoušky), který se donedávna vyskytoval v jihozápadní části území a týká se to i několika kriticky ohrožených soumráčníků rodu *Pyrgus* (mochny, devaterníky, krvavec) a okáč metlicový (rozvolněné a suché bochánky kostřav).

Cílem projektu je minimalizace dominantního negativního vlivu, tj. hromadění biomasy a zarůstání dřevinami, což je způsobeno upuštěním od pastevního hospodaření, proto se obnovení pastvy jeví jako nejvhodnější způsob dalšího postupu péče o tuto lokalitu.

ZHODNOCENÍ ROKU 2018

Během roku 2018 proběhla pozdně podzimní pastva smíšeným stádem ovcí a koz. Tento termín se jeví vzhledem ke kavylům jako nejšetnější – kavyl požaduje odstranění živin a stařiny, ale zároveň nesnese příliš intenzivní pastvu v době, kdy roste. Intenzivní pastva tedy vytváří sukcesní představeň kavylové stepi – kostřavovou drnovou step. Je tedy nutné v následujících alespoň dvou letech na plochách kavylové stepi nedělat žádný management mimo výřezu dřevin.

Během podzimní pastvy bylo na lokalitě 40 koz a 13 ovcí (viz tab. 1). Plemena koz jsou především kozy kamerunské a mléčná plemena (česká bílá a anglonubijská), dále ovce kamerunské, merino a suffolk. Pastva probíhala pomocí elektrického ohradníku od 14. 10. 2018 do 18. 11. 2018. Zvířata spásala především expanzivní válečku prapořitou, ovsík vyvýšený a dvouděložné rostliny. I přesto, že jsme na lokalitě pásli více než měsíc, některé kavylové drny nebyly spaseny. Celkově jsme zde spásli v roce 2018 přibližně 2,5 hektaru (viz obr. 1).

V roce 2019 je v plánu zajistit důslednou likvidaci výmladků invazních druhů dřevin (pámelníku, žanovce, akátu), invazních druhů bylin (celíku) a provádět redukci expanzivních dominantních trav, z nichž zejména třtina a ovsík, které na lokalitě bohužel v posledních letech významně expandují, znamenají z ochrannářského hlediska velmi vážný problém. Dále plánujeme spást plochu, která nebyla spasena v roce 2018.

Tabulka 1: Pastevní deník

datum	událost	celkem zvířat	z toho	
			ovcí	koz
14. 10. 2018	přehánání na úsek 16	57	11	46
25. 10. 2018	přednostně spásány dvouděložné a válečka, kavyl méně	51	11	40
04. 11. 2018	rozšíření na úsek 17	53	13	40
07. 11. 2018	rozšíření na úsek 18	53	13	40
10. 11. 2018	pokus o nátlakovou pastvu na třtini, celé stádo, cca 8 h na ploše cca 50x50 m	53	13	40
18. 11. 2018	přehánání na zimoviště do Kopaniny a ukončení pastvy	53	13	40

Tabulka 2: Přehled čerpání prostředků k 31. 12. 2018

Práce související s pastvou a administrativa	21806,-
Zdroj vč. příslušenství	3089,-
Plachty	1763,-
Přístřešek	1109,-
Celkem	27767,- (42 %)

Obrázek 1: Mapa pastvy v NPP Cikánka I

